

UVODNAJE SŁOWA

Hety słownik układaŭsia ũ alfabetnym paradku pawodla miascovaj havorki, jakaja vyjaŭlajecca ũ charakternaj wymovie niekatorych hałosnych hukaŭ, a mienawitta:

Kali nacisk u słowie papadaje na hałosnyja huki — e, i, o, u, y, dyk u pieršym składcie pierad naciskam pašla miakkich zyŭnych zamiesta nienacisknych o i e čujecca a, pryklady: jėłka — jałovy, lon — laný, sióły — siałó, biėty — bialic. Ale ũ druhim i dalejšych składoch pierad naciskam i ũsich składoch pašla nacisku zamiesta nienacisknych o, e čujecca niewyrazny huk niby i, niby a, ale z bołšaj pierawahaj na i, pryklady: zilinavaty (zialanavaty), lisavik (lasavik), viraciėna (viaraciėna), vósiń (vósiań), týsiča (týsiača), achópliny (achóplany). Ale, b-li nacisk u słowie papadaje na hałosny

k a, dyk i ũ pieršym składcie pierad naciskam pašla miakkich zyŭnych zamiesta nienacisknych o i e, čujecca niewyrazny huk nito i nito a z bołšaj pierawahaj na i, pryklady: zimlá (ziamlá), sistrá (sistra), nimá, (niamá), visná (viasná).

Kožnaje zahałovačnaje słowa ũ słowniku, aprača adnaskładowych, adznačana naciskam; da kožnaha słowa dadžiena tałmačeńnie ũ litaraturnaj movie; da kožnaha słowa dany prykladny skaz u miascovaj wymovie.

Pry kožnym zahałovačnym słowie pakazana čaścina movy; dzie vykaz składajecca z dvuch ci bolejš stoŭ, tam čaściny movy nie pakazany.

Skłaniaľnyja słovy zapisany ũ nazoŭnym i rodnym skłonach. Słovy ũ rodnym skłonie poŭnaściu zapisany tolki tady, kali

jany roźniacca ad nazoŭnaha, prykladam: cislá, ciaský; vósim, vašmí; jiná, jajė. A kali słovy ũ rodnym skłonie tolki častkova roźniacca ad nazoŭnaha, tady zamiesta niaźmiennaj častki słowa stavicca tilda dy tyja składy, dzie adbyłasia źmiena, pryklady: pamialó, ~miłá; dóbry, ~raha; čatýry, ~roch.

Dziejasłovy zapisany ũ nieaznačalnaj chormie i pieršaj asobie mužčynskaha rodu prošłaha času. Dziejasłovy ũ prošlym čacie poŭnaściu pišucca tolki tady, kali jany roźniacca ad napisanńia nieaznačalnaj chormy, pryklady: piáčý, piok; prahčýsia, prohšia. A kali słovy ũ prošlym čacie tolki častkova roźniacca ad nieaznačalnaj chormy dziejasłova, tady zamiesta prapuščanaj častki słowa pišacca ryska dy tyja składy, dzie adbyłasia źmiena, prykladam: pirahlidác, ~dáu; abnádzieca, ~dziúsia. Časami, kali hetaha vymahaje sens vykazu, chorma dziejasłova mužčynskaha rodu zamianiajecca chormaj žanočaha ci nijakaha rodu, prykladam: acialieca, ~łasia; sóbić, ~ła.

Słovy schodnyja pa napisanńi i pa vymovie, ale roznyja pa značeńniu, aznačajucca rymskimi ličbami, prykladam:

Kasá I, ~sý Naz. Zaplecienyja vałasy. Maryla placie kasu.

Kasá II, ~sý Naz. Pryłada kasić travu. Tata klipaja kasu.

Roznyja značeńni słowa addzialajucca adno ad druhoha arabskimi ličbami, prykladam:

Abarváć, ~váŭ. 1) Vyrvać travu z kareńniem. Abarvicia, dzietki, pyrnik na hradach. 2) Abarvać nitki na anučy. Abarvi, dačuška, krežy na cadžilca.

UMOŬNYJA SKAROTY

A. Har. — Aleš Harun.

Čas. — Čaścinka.

Dap. sl. — Dapamožnaje słowa.

Dz. nz. — Dziejasłou niezakončanaha tryvańnia.

Dz. z. — Dziejasłou zakončanaha tryvańnia.

Fal. Džic. — Falklor. Džiciačý.

Fal. Kaz. — Falklor. Kazka.

Fal. Klon. — Falklor. Klonka.

Fal. Łaj. — Falklor. Łajanka.

Fal. Pieš. — Falklor. Piešnia.

Fal. Pryk. — Falklor. Prykazka.

al. Var. — Falklor. Varažba.

Fal. Vinš. — Falklor. Vinšavańnie.

Fal. Zab. — Falklor. Zababon.

Fal. Zah. — Falklor. Zahadka.

Fal. Zam. — Falklor. Zamova.

Fal. Žar. — Falklor. Žart.

F. Bah. — Francišak Bahuševič.

F. Kal. — F. Kalinka.

Jad. Š. — Jadvihin Š.

J. Koł. — Jakub Kołas.

J. Kup. — Janka Kupała.

J. Łuč. — Janka Łučyna.

K. Kal. — Kastuš Kalinoŭski.

K. Krap. — Kandrát Krapiva.

Kl. — Kličnik.

Lič. — Ličebnik.

M. r. — Mužčynski rod.

Naz. — Nazoŭnik.

N. r. — Nijaki rod.

Pan. Jihr. — Panskaje Jihryšča.

P. Trus. — Paŭluk Trus.

Prm. — Prymietnik.

Prn. — Prynazoŭnik.

Prs. — Prysłouje.

St. Uł. — Stary Ułas.

Zajm. — Zajmieńnik.

Złč. — Złučnik.

Ž. r. — Žanočy rod.